

Details

Titel: *Auditie*

Regisseur: R.B. (Udo) Prinsen

Producent: Carambolas Films (Eenmanszaak, eigenaar Udo Prinsen)

Project: Korte animatiefilm van 6 minuten

Inhoudelijk

De getekende animatiefilm *Auditie* vertelt over een jonge trompettist die gevangen zit in een kamp, samen met zijn vader. Om zijn overlevingskansen te vergroten wil de jongen toetreden tot het kamporkest. Hij moet daarvoor auditie doen voor een vuurpeloton: als hij goed speelt, blijft hij leven.

Het verhaal is geïnspireerd op het boek *Trompettist in Auschwitz*, het levensverhaal van de joodse trompettist Lex van Weren, opgetekend door Dick Walda. Van Weren speelde in het kamporkest van Auschwitz en overleefde. Twee andere inspiraties voor de film waren het boek *Treinen op Dood Spoor* van Fred Schwarz en een boek met tekeningen van gevangenen uit Auschwitz. Fred Schwarz was als jongen gedwongen te emigreren naar Nederland en kwam later via Westerbork o.a. in Auschwitz terecht. Hij overleefde de verschrikkingen en schrijft hierover in zijn boek.

Achtergrond

Het onderwerp van de kampen blijft belangrijk om doorverteld te worden, keer op keer. We moeten er blijvend aan herinnerd moeten worden dat onbegrip, intolerantie en vrijheidsbeperking leiden tot haat, afgunst, ruzie en oorlog. *Auditie* is een korte, emotionele animatiefilm met onderliggende thema's als behoud van identiteit, liefde tussen vader en zoon en beperking van vrijheid.

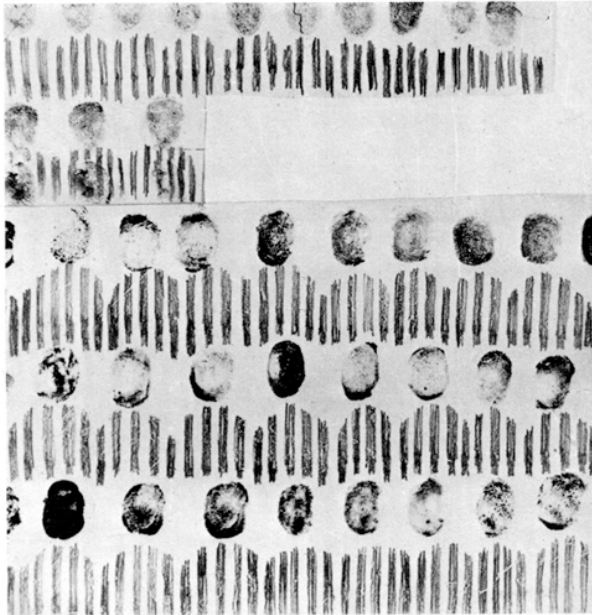
Ik wilde al langere tijd met dit onderwerp een film maken, maar het zoeken was naar een originele insteek. Een overlevende van Auschwitz, de heer Fred Schwarz was zo vriendelijk mij te woord te staan en zijn kampervaring niet alleen door zijn boek, maar ook door middel van een gesprek met mij te delen. We hadden een boeiende conversatie over identiteit, het verlies ervan en de levenservaringen die een mens opdoet in een situatie als hij had doorgemaakt. Ook de heer Schwarz vond het belangrijk om de film die ik wil maken te starten en was zeer tevreden met mijn inspiratiebronnen, ideeën en schetsen. Dit gaf mij genoeg zelfvertrouwen gaf om door te gaan met mijn plan. Fred Schwarz is helaas inmiddels overleden, maar hij heeft de uitbreng van de film nog meegemaakt.

Het verhaal

Het verhaal van *Auditie* speelt zich af in Auschwitz tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een jongeman gaat proefspel (zo heette dat toen) doen om tot het kamporkest te worden toegelaten. Hij moet daarvoor door de koude sneeuw naar een plaats toelopen waar een vuurpeleton op hem wacht. De trompettist die voor hem speelde heeft het niet gehaald en is doodgeschoten. De jongen moet nu spelen op de trompet die nog op de executieplek ligt. Als hij begint te spelen opent de wereld zich letterlijk en figuurlijk. Met zijn bijzonder mooie spel gaan de muren open en roept hij zijn vader aan. Even daarvoor hadden ze nog afscheid genomen maar nu is zijn vader en zoon herenigd in de fantasie van de muziek. Samen dansen en spelen ze door het luchtruim. Totdat ze worden opgemerkt door de zoeklichten van de wachttorens. Dan komt het nummer ten einde, vader wordt meegenomen door de zoeklichten en de zoon staat weer alleen op het schavot. Het vuurpeleton beslist, de geweren worden ontladen. De zoon stapt van het schavot en schaaft zich bij het orkest.

Design

De absolute start van het idee ontstond tijdens een bezoek aan het concentratiekampmuseum Auschwitz-Birkenau. Daar vond ik een boek met tekeningen gemaakt door gevangenen. In dat boek stonden veel mooie portretten, maar er was één die er uit sprong, een schets met simpele houtskoolachtige streepjes voor gevangenispakken en vingerafdrukken als hoofden.

illustratie door Józef Szajna

In dit beeld zag ik direct de mogelijkheden voor animatiefilm.

Doordat ik dit idee van vingerafdrukken als gezichten gebruik voor vormgeving van de personages krijgt de film een bijzondere lading. De vorm wordt weliswaar abstracter, maar dit doet niet onder voor de beleving van de film. Het voegt juist iets toe. Door de vingerafdruk wordt een onderliggende thema van de film, vorming van identiteit, benadrukt. De toeschouwer neemt onderbewust kennis van de afdruk en zal allerlei associaties waarnemen. De combinatie van dit stijlkenmerk, het verhaal en een indringende muzikale begeleiding zorgt voor een intense beleving van de film.

Muziek

Auditie gaat niet alleen over een muzikant die auditie moet doen, maar ook over de relatie van expressie versus onderdrukking. Hoe bizar het ook lijkt, in de horror van het moment vonden de onderdrukkers het toch belangrijk dat er goede muziek te horen was. Er ontstond zo een situatie dat iemand met een talent voor muziek onverwacht een kans op overleving geboden werd. In een normale situatie zou je juist verwachten dat dit talent in een concentratiekamp geen voordelen biedt, maar in dit geval bleek dat juist een redding.

De vertolking van dit gevoel van ontredde en vermannen naar filmmuziek werd uitgevoerd door Eric Vloeimans en Martin Fondse. Samen hebben zij zorg gedragen voor een uiterst gevoelige compositie getiteld *Lex*. Deze compositie wordt nog regelmatig uitgevoerd door verschillende ensembles. De bladmuziek is beschikbaar.

Bronnen

Suffering and Hope, diverse tekeningen van artiesten gevangen in Auschwitz.

Uitgave door Concentratiekamp museum Auschwitz-Birkenau.

Treinen op Dood Spoor, Fred Schwarz. Uitgave in Eigen beheer door dhr. Schwartz.

Trompettist in Auschwitz, door Dick Walda